

Resultaten Horstenonderzoek en Effectenanalyse

Eeckenrhode te Aalst-Waalre

titel rapport
Resultaten Horstenonderzoek en Effectenanalyse

datum
28 oktober 2022

projectnummer
P03889

opdrachtgever
Servee Ontwikkeling B.V.

BRO
projectleider
TA

opgesteld door
RdM

interne controle
MvdS

bron Kaft
RdM

BRO
Bosscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400
E info@bro.nl
www.bro.nl

*“Het doel van wetten is niet om af te schaffen of te beperken,
maar om vrijheid te behouden en te vergroten.”*
John Locke

Inhoudsopgave

6 Conclusie

14

1 Inleiding	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Doel	3
2 Omschrijving plangebied	3
2.1 Huidige situatie	3
2.2 Toekomstige situatie	3
3 Horstenonderzoek	5
3.1 Werkwijze	5
3.2 Resultaten	5
3.3 Effectenbeoordeling en toetsing	5
4 Effectenanalyse	6
4.1 Inleiding	6
4.2 Effectenbeoordeling	6
4.2.1 Ligging NNB	8
4.2.2 Ligging groenblauwe mantel	8
4.2.3 Ecologische kenmerken en waarden	9
4.2.4 Beheertypen	10
4.2.5 Actuele waarden van het plangebied	10
4.3 Afbakening van de effecten	10
4.3.1 Areaal	10
4.3.2 Geomorfologische en aardkundige waarden en processen	12
4.3.3 Waterhuishouding en kwaliteit van de bodem	12
4.3.4 Rust en stilte	12
4.3.5 Donkerte	12
4.3.6 Openheid en geslotenheid	12
4.3.7 Landschapsstructuur en belevingswaarde	12
5 Kleinschalige herbegrenzing	13
5.1 Alternatievenafweging	13
5.2 Compensatie	14

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Opdrachtgever is voornemens om de serviceflat Eeckenrhode aan de Irenelaan 9 te Aalst-Waalre uit te breiden. Middels een verkennend flora- en faunaonderzoek (quickscan), uitgevoerd door BRO¹, is vastgesteld dat er binnen 50 meter van de bouwwerkzaamheden een (roofvogel)horst aanwezig is en het plangebied grenst aan de NNB. Naar aanleiding hiervan is een horstenonderzoek uitgevoerd in het seizoen van 2021, om vast te stellen dan wel met voldoende zekerheid uit te sluiten dat het nest in gebruik is door sperwer of ransuil. Tevens is er een uitgebreide effectenanalyse uitgevoerd om de effecten van de werkzaamheden op de NNB te kwantificeren. In dit rapport worden de resultaten van beide onderzoeken gepresenteerd.

1.2 Doel

Dit onderzoek zal antwoord geven op de volgende vragen:

- Zijn er nestlocaties aanwezig van roofvogels?
- Zo ja, welke soort m.b.t. roofvogels betreft het hier?
- Leiden de werkzaamheden tot verlies of verstoring van nestplaats?
- Leidt de realisatie van de nieuwe vleugel van de 'Eeckenrhode' tot aantasting van het naastgelegen NNB, en hoe kan eventuele aantasting worden voorkomen?
- Leiden de voorgenomen plannen tot overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming en is een ontheffingsaanvraag noodzakelijk?

Indien bij aanwezigheid van beschermde soorten het treffen van maatregelen noodzakelijk is, omdat de huidige nestplaats komt te vervallen/wordt verstoord, dan zullen deze (ten behoeve van een ontheffingsaanvraag) voldoende moeten worden onderbouwd middels een separaat activiteitenplan. Hierbij moet vast komen te staan dat de functies die de gebouwen hebben voor de soort(en) behouden blijven. Ook dient te worden getoetst of de huidige staat van instandhouding van de soort(en) niet in het geding is.

Ten behoeve van het eventueel indienen van een ontheffingsaanvraag dienen ook aspecten als doel, (wettelijk) belang en alternatievenafweging te worden onderbouwd. Deze eventuele vervolgfase ten behoeve van een ontheffingstraject maakt geen deel uit van onderhavig vervolgonderzoek.

2 Omschrijving plangebied

2.1 Huidige situatie

Het plangebied is gelegen in het zuidoosten van Aalst-Waalre, tussen de Irenelaan, Oranjelaan en Mecklenburglaan. Ten noorden en westen van het plangebied bevindt zich een groene woonwijk. Ten zuiden van het plangebied start een bosgebied wat zich tot Valkenswaard uitstrekt. Ten oosten van het plangebied ligt het dal van de Tongelreep. In figuur 2 is de topografische ligging van het plangebied weergegeven.

Het plangebied bestaat momenteel uit een serviceflat met daar omheen een groene, parkachtige tuin. Ten oosten van het pand is een rij garageboxen aanwezig. In figuur 3 is een luchtfoto van het plangebied en de directe omgeving weergegeven. De figuren 1, 4 t/m 6 geven een impressie van het plangebied, middels foto's die zijn genomen tijdens het verkennende veldbezoek.

2.2 Toekomstige situatie

Eeckenrhode krijgt een extra woonvleugel aan de oostzijde van het pand. Deze wordt gerealiseerd waar zich nu de garageboxen bevinden. Ook wordt een nieuwe aanrijroute gerealiseerd voor goederen en verhuishagens, door het bos aan de zuidoostzijde naar het reeds aanwezige zandpad. Hier voor wordt een deel van het opgaand groen verwijderd en wordt de aanrijroute verbreed. Ten behoeve van de parkeerfunctie worden er in het noorden en zuidwesten extra parkeerplaatsen gerealiseerd.

¹ BRO is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus en heeft als doel kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging. Onze werkzaamheden voeren wij dan ook uit volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode (versie juni 2008, aangevuld in februari 2010). De medewerkers binnen de discipline ecologie voldoen aan de door het Ministerie van EZ genoemde voorwaarden voor ter zake deskundigen op het gebied van ecologisch onderzoek. Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek.

Figuur 1: Garageboxen gezien vanuit het noorden

Figuur 2: Topografische kaart ligging plangebied (1:25.000)

Figuur 3: Luchtfoto plangebied en directe omgeving

Figuur 4: Garageboxen en huidige serviceflat gezien vanaf oostzijde

Figuur 5: Zijde aanbouw nieuwe vleugel

3 Horstenonderzoek

3.1 Werkwijze

Voor het vervolgonderzoek naar de aanwezigheid van roofvogelhorsten zijn tussen 24 april 2021 en 14 mei 2021 drie gerichte veldbezoeken uitgevoerd (tabel 1). Deze veldbezoeken vallen binnen het broedseizoen van roofvogels, wat globaal gezien loopt van half maart t/m half mei. De veldbezoeken vinden gedurende de eerste twee uur na zonsopkomst plaats, met een minimale tussenperiode van 10 dagen. Gedurende deze veldbezoeken wordt het horst en de directe omgeving nauwlettend in de gaten gehouden op aanwezigheid, vliegbewegingen en geluiden van roofvogels. De drie bezoeken dienen uitsluitend te geven over bezetting en soort van het nest. Deze werkwijze is conform het Kennisdocument Buizerd 1.0 (BIJ12).

3.2 Resultaten

Tijdens geen van de veldbezoeken is een activiteit waargenomen bij de roofvogelhorst, noch zijn er vliegbewegingen of

geluiden van een roofvogelsoort waargenomen in de directe omgeving.

Gedurende alle drie de veldbezoeken is er een koppel nest bouwende houtduiven waargenomen, binnen dezelfde boomkroon als waarbinnen de horst aanwezig. Daar deze soort in de directe omgeving van de horst een nest bouwen, kan er redelijkerwijs van uit worden gegaan dat de horst niet in gebruik is.

3.3 Effectenbeoordeling en toetsing

Er is geen activiteit bij de horsten waargenomen, noch zijn er vliegbewegingen of geluiden van een roofvogelsoort waargenomen in de directe omgeving. Een overtreding van de Wet natuurbescherming met betrekking tot deze soorten is daarmee uitgesloten.

Tabel 1 Bezoeken i.v.m. roofvogelnesten

Datum	Type onderzoek	Tijdsduur onderzoek	Zon op	Weer	Temperatuur
23-04-2021	Zichtcontrole horst	06:20-08:20	06:24	Wind gemiddeld 2 Bft Helder Geen neerslag	0°C
04-05-2021	Zichtcontrole horst	05:00-08:00	06:02	Wind gemiddeld 2 Bft Half bewolkt Lichte motregen	5°C
14-05-2021	Zichtcontrole horst	05:45-07:45	05:45	Wind gemiddeld 2 Bft Helder Geen neerslag	6°C

4 Effectenanalyse

4.1 Inleiding

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen Gedeputeerde Staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in de provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS)) is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen. Binnen de provincie Noord-Brabant bestaat het NNN uit het Natuurnetwerk Brabant (NNB) en Ecologische Verbindingszones (EVZ). Daarnaast wordt ook de groenblauwe mantel beleidsmatig beschermd. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingsszones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken of waarden of als deze kunnen worden tegengegaan met mitigerende maatregelen.

Het plangebied is gedeeltelijk gelegen binnen de NNB (zie figuur 7). De Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant artikel 3.16 lid 1 noemt het volgende:

“In aanvulling op de Wet natuurbescherming bepaalt een bestemmingsplan dat een ontwikkeling toelaat in Stedelijk Gebied of in Landelijk Gebied, die een aantasting geeft van de ecologische waarden en kenmerken in het Natuur Netwerk

Brabant, dat de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende, negatieve effecten worden gecompenseerd, overeenkomstig artikel 3.22 Compensatie.”

Dit houdt in dat de effecten van het plan op de ecologische waarden en kenmerken van de NNB moet worden getoetst. Is dit het geval dan is kunnen deze effecten worden gekwantificeerd en gecompenseerd.

Daarnaast bestaat binnen de provincie Noord-Brabant de groenblauwe mantel. De groenblauwe mantel vormt het gebied tussen het kerngebied groenblauw uit de Structuurvisie RO (het Natuurnetwerk Brabant) en het landelijk gebied, als ook het stedelijk gebied. De mantel beschermt het kerngebied groenblauw en zorgt voor verbinding met het omliggende gebied. De groenblauwe mantel bestaat overwegend uit multifunctioneel landelijk gebied met grondgebonden landbouw.

4.2 Effectenbeoordeling

Omdat de beoogde ontwikkeling in de invloedssfeer van de NNB is gelegen, is een beoordeling gemaakt of de ontwikkeling afbreuk doet aan het behoud, herstel of duurzame ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken van de NNB. Het effectenonderzoek NNB zal in beeld brengen of, en zo ja welke negatieve effecten de nieuwe ontwikkeling heeft op het aangrenzend NNB.

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen Gedeputeerde Staten in de provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in de provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren.

De NNB is een samenhangend netwerk van natuurgebieden en landbouwgebieden met natuurwaarden van (inter-)nationaal belang. Voorbeelden van dergelijke gebieden in Brabant zijn: de bossen, de heide en vennen, de stuifduinen, de schraalgraslanden en wateren zoals rivieren en beken. Het doel van de NNB-beleid is het veiligstellen van ecosystemen en het realiseren van leefgebieden met goede condities voor de biodiversiteit. Deze leefgebieden zijn belangrijk voor dieren en plantensoorten. De bescherming van de NNB is vastgelegd in paragraaf 3.2.3 artikel 3.15 van de Interim Omgevingsverordening Noord-Brabant. Externe effecten van ontwikkelingen op het natuurnetwerk hoeven niet in iedere provincie beoordeeld te worden. In de toelichting van artikel 3.16 staat echter expliciet vermeld dat dit hier wel van toepassing is:

“Ook wanneer een activiteit of ontwikkeling plaatsvindt buiten het Natuur Netwerk Brabant (NNB) kan dit aantasting geven van de ecologische waarden binnen de NNB. Dit is in ieder geval aan de orde als een ontwikkeling een negatief effect heeft op de waarden van de NNB vanwege geluid, licht of betreding. Deze opsomming is niet uitputtend bedoeld, ook schaduwwerking, windturbulentie of het oprichten van een afscheiding langs een natuurgebied waardoor migratie niet langer mogelijk is, kan negatieve effecten hebben op de aanwezige waarden van de NNB. Voor zover er externe effecten optreden vanwege de verspreiding van stoffen door de lucht of water vindt een afweging plaats in het kader van andere wet- en regelgeving. Daarom is dit expliciet in de regels uitgesloten. Deze regel geldt in aanvulling op de Wet natuurbescherming, waarin de externe werking van Natura 2000 gebieden is vastgelegd.

Als er aantasting van waarden optreedt, geldt dat de negatieve effecten als gevolg van de verstoring, waar mogelijk,

worden beperkt en als dat niet mogelijk is, worden gecompenseerd. Omdat het hier gaat om een ontwikkeling buiten de NNB, is ook de regeling kwaliteitsverbetering landschap (artikel 3.9) van toepassing. Per geval wordt bekeken of de verplichte compensatie voldoende is om ook aan de verplichte kwaliteitsverbetering te voldoen of dat er aanvullend maatregelen nodig zijn. Voorop staat dat de compensatie van de aantasting altijd plaatsvindt. Hoe hoog de compensatieverplichting is vanwege verstoring is per geval verschillend en betreft maatwerk.”

Om de populaties gezond te houden en de genetische uitwisseling te bevorderen, moeten de gebieden groot genoeg zijn en de mogelijkheid bieden voor migratie tussen de gebieden. Om de NNB als zo'n netwerk te laten functioneren, werkt de provincie samen met andere partijen aan het aanleggen van ecologische verbindingzones en het oplossen van faunaknelpunten in de wegenstructuur. Als de omstandigheden in een bepaald gebied (tijdelijk) verslechteren, dan kan een soort uitwijken naar een ander geschikt gebied. In het licht van de klimaatveranderingen is dit van toenemend belang. De ecologische verbindingzones zijn (vaak) langgerekte landschapselementen die als groene schakels de Brabantse natuurgebieden met elkaar verbinden. Het Natuurnetwerk Brabant hangt samen met het Natuurnetwerk in de andere delen van Nederland en met het Europese net van natuurgebieden, bekend onder de naam Natura 2000.

De NNB bestaat uit:

- Bestaande natuur- en bosgebieden;
- Gerealiseerde nieuwe natuur. Dit zijn gronden die met subsidie uit het Natuurbeheerplan zijn gerealiseerd als nieuwe natuur en waar de landbouwfunctie of een andere niet natuurbestemming is verdwenen;

- Nog niet gerealiseerde nieuwe natuur. Dit zijn meestal agrarische gronden die in het Natuurbeheerplan zijn aangewezen als nieuwe natuur, maar waar de gewenste natuurfunctie nog niet is gerealiseerd. De oude functie of bestemming is nog aanwezig;
- Ecologische verbindingzones.

Het provinciale beleid is erop gericht om het netwerk in 2027 gereed te hebben. Dit wordt in het algemeen bereikt door:

- Het concreet aanwijzen van de gebieden die tot de NNB behoren en het vastleggen van de natuurdoelen (bepalen);
- Voor zover nodig functiewijziging van landbouwgrond en ander niet-natuurgebruik naar natuurgebied door aankoop of particulier natuurbeheer (deelname);
- Inrichten van deze gebieden zodat de natuurkwaliteit (omschreven in natuurdoelen) ontwikkeld kan worden (inrichting);
- Realiseren van de natuurkwaliteit door een duurzaam beheer en eventueel aanvullend omgevingsbeleid (uitvoering).

Ondanks afnemende rijksmiddelen kiest Brabant ervoor om samen met de zogenaamde regionale 'Manifestpartners' het hele NNB in Brabant realiseren. De provincie nodigt particuliere eigenaren en ondernemers uit om delen van de NNB te ontwikkelen. Natuur en landschap wordt meer vanuit de regio en dicht bij de samenleving gerealiseerd. De provincie biedt daarbij de ruimte om economische ontwikkeling te koppelen aan investeringen in natuur. Voor het ruimtelijk beleid heeft dit met name gevolgen voor het compensatiebeleid. De mogelijkheden voor financiële compensatie worden verruimd, fysieke compensatie is in beginsel alleen nog mogelijk bin-

nen de nog niet gerealiseerde delen van de NNB. Een uitzondering op de verplichte compensatie in de NNB is in het geval van gebiedsontwikkelingen waarbij een aantasting van de NNB plaatsvindt en waarbij via de saldobenadering compensatie wordt voorgesteld.

Doordat het rijk nog wel uitvoering geeft aan die delen van de NNB die vanwege Europese verplichtingen gerealiseerd moeten worden, ontstaat er een tweedeling in het rijks- en het provinciale Natuurnetwerk. Voor het rijks-natuurnetwerk geldt op basis van het rijksbeleid (Nota ruimte en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening) de verplichting om de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied in stand te houden en te beschermen. Niet alleen het behouden, herstellen en beschermen van bestaande waarden in het natuurnetwerk is belangrijk: er moet ook ruimte zijn voor ontwikkelingen. Juist daarmee ontstaan ook kansen voor de realisering en versterking van het natuurnetwerk. Hiertoe zijn in het Rijksbeleid (nota Ruimte en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening) instrumenten ontwikkeld. Deze instrumenten zijn vastgelegd in het door Rijk en provincies opgestelde document "Spelregels EHS beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS" (20 augustus 2007). Deze spelregels zijn in de Verordening nader uitgewerkt. Het betreft het zogenoemde 'nee, tenzij-principe': (nieuwe) plannen, projecten of handelingen zijn niet toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten. Wezenlijke actuele en potentiële waarden van het gebied zijn bijvoorbeeld: natuurdoelen en -kwaliteit, geomorfologische en aardkundige waarden en processen, de waterhuishouding, kwaliteit van bodem, water, rust, stilte, donkerte, openheid of juist geslotenheid en de landschapsstructuur. Indien er inderdaad sprake is van een

significant effect op deze waarden, is een ingreep alleen toegestaan indien er sprake is van een groot openbaar belang en er geen alternatieven beschikbaar zijn (bij individuele ingrepen).

De provincie hanteert dezelfde uitgangspunten voor die delen van de NNB die niet tot het rijksnatuurnetwerk gerekend worden, het zogenaamde provinciale natuurnetwerk. Op de kaarten van de verordening is daarom geen verschil gemaakt tussen het rijks- of het provinciale natuurnetwerk; beide zijn aangeduid als NNB. Zolang er geen sprake is van een significante aantasting, is er vanwege de NNB geen grond om de activiteit tegen te houden. Wel wordt de activiteit uiteraard nog getoetst aan ander (ruimtelijk) beleid of regelgeving.

De groenblauwe mantel biedt daarbij ook ruimte voor de ontwikkeling van gebruiksfuncties zoals landbouw en recreatie, mits deze bijdragen aan de kwaliteiten van natuur, water en landschap: de 'ja, mits-benadering'. Het is in eerste instantie aan de gemeenten om te beoordelen welke huidige waarden er in een gebied aanwezig zijn en of de beoogde ontwikkeling een bijdrage levert aan de kwaliteit daarvan. Daarbij is vooral de versterking van leefgebieden voor plant- en diersoorten in de groenblauwe mantel van belang. De groenblauwe mantel biedt in beginsel geen ruimte voor stedelijke ontwikkeling of de ontwikkeling van nieuwe (kapitaal-)intensieve vormen van recreatie en landbouw (zoals de bouw van kassen, (bezoekers-)intensieve recreatie, of concentratiegebieden voor intensieve landbouwfuncties). In een aantal specifiek afgewogen gebieden is de aanduiding integratie stad-land (artikel 9) over de groenblauwe mantel gelegd. In die gebieden is onder voorwaarden een beperkte stedelijke ontwikkeling mogelijk mits dit tevens bijdraagt aan de ontwikkeling van groene waarden in het gebied.

4.2.1 Ligging NNB

Het plangebied is deels gelegen binnen de NNB (figuur 7). Het betreft een strook aan de oostzijde van het plangebied. Ook de nieuw aan te leggen aanrijroute ligt binnen de NNB. Een effectenanalyse is uitgevoerd om de mogelijke effecten in detail te beoordelen, om zo redelijkerwijs te kunnen bepalen of de plannen afbreuk doen aan het behoud, herstel of duurzame ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken van de NNB.

4.2.2 Ligging groenblauwe mantel

Het plangebied is gelegen naast de groenblauwe mantel (figuur 8). Het betreft met name het zandpad ten oosten van het plangebied. Aangezien het bestemmingsplan geen betrekking heeft op de groenblauwe mantel, zorgen de ontwikkelingen niet voor verstoring of achteruitgang hiervan. Negatieve effecten met betrekking tot de groenblauwe mantel zijn daarmee uitgesloten.

Figuur 6: Ligging NNB (groen) en groenblauwe mantel (blauw gearceerd) ten opzichte van perceel plangebied (rood omlijnd)

4.2.3 Ecologische kenmerken en waarden

Provincie Noord-Brabant heeft de ecologische kenmerken en waarden vastgelegd in het natuurbeheerplan Noord-Brabant. Deze omschrijvingen zijn sinds 2010 onderdeel van de ecologische kenmerken en waarden in de Interim Omgevingsverordening (Provincie Noord-Brabant, 2019). Deze hebben betrekking op zeer grote gebieden. Een specifiek gebied waarin de directe omgeving van het plangebied wordt genoemd is hierin niet aanwezig. Omdat het plangebied dicht bij het beekdal van de Tongelreep is gelegen sluit onderstaand

deelgebied het best aan bij het plangebied, met name de hoger gelegen zandgronden.

“17. Beekdal Tongelreep, Landgoed Valkenhorst, Heezerhoeve en Meeuwven

Historische en actuele kenmerken en waarden

Het beekdal van de Tongelreep bestaat nog deels uit een meanderende beek en een kleinschalig landschap met loofbosjes en singels. In de Tongelreep groeit de zeer zeldzame

Flottende waterranonkel. In en nabij het beekdal van de Tongelreep zijn rond 1900 visvijvers gegraven. Deze visvijvers staan in 'open' verbinding met de Tongelreep. In en langs de visvijvers had zich een bijzondere plantengroei ontwikkeld, die echter door eutrofiëring is achteruitgegaan.

Het, oostelijk van de visvijvers gelegen, Greveschutven werd eertijds eveneens gebruikt voor de visteelt. Het ven staat via een kanaaltje nog altijd in directe verbinding met de visvijvers. Langs het Greveschutven komen bijzondere verlandingsvegetaties voor met Galigaan, Draadzegge en het uiterst zeldzame Plat blaasjeskruid.

Elders in het deelgebied bezitten de vennen overwegend een ongebufferd tot zwak gebufferd milieu. In en langs de vennen komen verlandingsvegetaties voor met Draadzegge, Snavelzegge en/of Wilde gagel of heidevegetaties met Kleine zonedauw en Bruine snavelbies. Voorbeelden zijn het Bierven, Brilven, Lange Vlaas en Meeuwven. De Ronde Vlaas heeft een meer gebufferd milieu. In en langs het ven groeien onder meer Moerashertshooi, Loos blaasjeskruid en Duizendknoopfonteinkruid.

De bossen op de hoger gelegen zandgronden zijn overwegend soortenarm en bestaan uit naaldhoutsoorten. Hier en daar liggen in de bossen nog heiderestantjes, die plaatselijk gekenmerkt worden door Klein warkruid, Klokjesgentiaan en Bruine snavelbies. Met name de visvijvers en het Greveschutven kennen een hoge avifaunistische waarde door de aanwezigheid van onder andere Dodaars, Geoorde fuut, Visarend, Bruine kiekendief, Roerdomp, Aalscholver en Baardmannetje.

Natuur- en landschapsdoelstellingen

De doelstelling voor het deelgebied bestaat uit de vorming van een aaneengesloten natuurgebied. Het toekomstig gebied zal op de hogere zandgronden bestaan uit droge natuurbossen (voornamelijk Berken-Eikenbos) afgewisseld met hei-

Figuur 7: Natuurbeheerkaart 2020 ten opzichte van perceel plangebied (rood omlijnd)

develdjes, vennen, struwelen en droge tot vochtige bloemrijke graslanden. In het beekdal van de Tongelreep zal, met uitzondering van de visvijvers, het kleinschalig landschap weer hersteld worden. Naast een meanderende Tongelreep zal het beekdal bestaan uit loofbosjes (voornamelijk Elzenbroekbos), bloemrijke en deels schrale graslanden, ruigten, moerasjes, poelen, hout- en elzensingels. Het streefbeeld voor de visvijvers bestaat uit behoud en vooral ontwikkeling van soortenrijke water- en oevervegetaties.”

4.2.4 Beheertypen

De omliggende bossen worden aangeduid met het beheertype N16.03 Droog bos met productie (figuur 8). Dit betreffen tevens de ambities met betrekking tot de beheertypen van het naastgelegen NNB. Verder richting het oosten zijn tevens beheertypen N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos, N17.06 Vochtig en hellinghakhout, N03.01 Beek en Bron, N12.02 Kruiden- en faunarij grasland en N00.01 Nog om te vormen landbouwgrond naar natuur (inrichting) aanwezig. Deze beheertypen vallen echter buiten de directe invloedsfeer van de voorgenomen ontwikkelingen.

Droog bos met productie bestaat uit verschillende, veelal van oorsprong aangeplante, bosopstanden van den, (winter)eik, beuk, Douglas, lariks of fijnspar. De voedselarmere delen worden grotendeels gedomineerd door den, eik en beuk, op de wat rijkere bodems is er een hogere groei van beuk, Douglas, lariks en spar, met betere mengingsmogelijkheden. De diversiteit is (nog) relatief laag. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de uniforme aanleg en beheer in het verleden, door de jonge leeftijd van de bossen en onvoldoende abiotische kwaliteit als gevolg van verzuring en vermesting. Oudere bossen en bossen op of grenzend aan oude bosgroeiplaatsen, hebben een relatief hoge natuurpotentie vooral wanneer deze een gevarieerde structuur met substan-

tieel aandeel zware bomen en dood hout hebben. De betekenis voor de biodiversiteit bestaat vooral uit (vaak bedreigde) paddenstoelen, korst- en bladmossen, enkele vaatplanten, insecten en broedvogels.

4.2.5 Actuele waarden van het plangebied

In de huidige situatie bestaat het plangebied zelf uit een serviceflat de ‘Eeckenrhode’, met parkeerplaatsen, garages en omliggend park. Het gedeelte van het plangebied wat zich binnen de NNB bevindt, betreft het zuidoostelijke deel, waar een nieuwe ontsluiting is voorzien.

De waarde van het NNB in het zuidoosten van het plangebied is beperkt. Er zijn slechts beperkt schuil- en broedmogelijkheden aanwezig binnen het plangebied, onder andere vanwege de grote hoeveelheid verstoring in huidige situatie, en de open structuur van het opgaand groen. De waarde van de NNB is daarmee niet erg groot.

Het direct omliggende NNB bestaat uit openbaar toegankelijke bossen. Deze bossen zijn gemengd en bestaan uit zowel naald- als loofopstanden. Gezien deze bossen dicht tegen een woonwijk aanliggen is het een populaire bestemming voor recreanten. Ook liggen er enkele wegen door het gebied.

4.3 Afbakening van de effecten

Ondanks dat de huidige ecologische kenmerken en waarden laag zijn, zullen factoren als areaal, geomorfologische en aardkundige waarden en processen, de waterhuishouding, kwaliteit van bodem, rust, stilte, donkerte, openheid of juist geslotenheid en de landschapsstructuur, worden nagelopen om af te bakenen of eventuele veranderingen van deze factoren kan leiden tot significante aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van de NNB ter plaatse. Voor zover

er externe effecten optreden vanwege de verspreiding van stoffen door de lucht of water vindt een afweging plaats in het kader van andere wet- en regelgeving. Daarom wordt dit expliciet niet meegenomen.

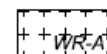
4.3.1 Areaal

Het areaal aan NNB neemt af door de voorgenomen plannen. Ter hoogte van de nieuw te realiseren aanrijroute wordt een deel van de NNB verwijderd wat feitelijk bos/natuur betreft. Ook buiten de plangrens vindt er een afname aan areaal plaats, door de verbreding van het zandpad. Dit betreft een extern effect. Om de NNB gelijk te trekken met de feitelijke situatie wordt hier ook een stuk NNB verwijderd wat momenteel het zandpad betreft. De verschillende vlakken zijn weergegeven in figuur 9 (inmiddels is het NNB aangepast en gelijkgetrokken aan de perceelsgrens, zie figuur 8). Bij de ontwikkeling gaat 117 m² feitelijke NNB binnen de plangrenzen en 204,2 m² feitelijke NNB buiten de plangrenzen verloren (blauw en oranje in figuur 9). Daarnaast moet 155,8 m² foutief begrensde NNB buiten de plangrenzen gerectificeerd worden (grijs in figuur 9). Feitelijk zal er 321,2 m² NNB verloren gaan.

De omliggende bosdelen blijven toegankelijk voor de lokale fauna, zover aanwezig, en er is geen sprake van versnippering of doorsnijding van een migratieroutes of verbindingzone. Wel blijft er door de ontwikkeling een kleine snipper NNB aanwezig, welke niet meer aangesloten zal zijn aan NNB en door de zeer beperkte omvang niet meer als zodanig kan functioneren. Daarom zal ook deze snipper herbegrensd moeten worden. Dit betreft ongeveer 75 m² welke eveneens herbegrensd dient te worden.

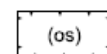

Dubbelbestemmingen

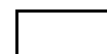
Waarde - Archeologie

Functieaanduidingen

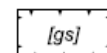
ontsluiting

Bouwvlak

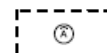
bouwvlak

Bouwaanduidingen

gestapeld

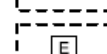
Maatvoeringaanduidingen

maximum goothoogte (m)

maximum bebouwingspercentage terrein (%)

maximum aantal wooneenheden

Verklaringen

bestaande bebouwing en kadastrale ondergrond

Bestemmingsplan 'Uitbreiding serviceflat Eeckenrhode Irenelaan, Aalst'

Gemeente Waalre

NL.IMRO.0866...

projectnr. BRO:	P03889	status:	concept	wijziging:	25-05-2021 / k/w
projectnr. TPO:	EP_RO-2008_855	concept:	18-04-2021 / k/w	wijziging:	01-06-2021 / tek
schaal:	1:1000	voorontwerp:	01-06-2021 / tek	wijziging:	01-06-2021 / tek
formaat:	A3	ontwerp:	01-06-2021 / tek	laatste wijziging:	01-06-2021 / tek
deelnr.:	•	vastgesteld:	01-06-2021 / tek	bestandsnaam:	[ID-nummer]dgn

Figuur 8: Te herbegrenzen NNB: feitelijke NNB binnen plangrens (blauw), feitelijke NNB buiten plangrens (oranje) en verharding buiten plangrens (grijs)

Tevens zal er mogelijk een of enkele bomen gekapt moeten worden om de ontwikkelingen mogelijk te maken, met name indien een boom uit de NNB met de boomkroon over het plangebied helt. Het kappen van een of enkele bomen zal niet lijden tot verlaging van de waarden van de NNB. Onder de compensatieplicht dienen deze bomen te worden herplant.

4.3.2 Geomorfologische en aardkundige waarden en processen

Op de geomorfologische kaart is het plangebied gelegen in een vlakte ontstaan door afgraving of egalisatie. Deze geomorfologie heeft een antropogene oorsprong. De vlakte heeft geen historische waarde.

Bij uitvoering van de beoogde plannen zal er geen sprake zijn van verandering van in de geomorfologische en aardkundige waarden en processen binnen het plangebied.

4.3.3 Waterhuishouding en kwaliteit van de bodem

Binnen het plangebied zijn geen grondwaterstanden bekend. De naastgelegen bossen hebben een gemiddelde voorjaarsgrondwaterstand (GVG) van 120 - 250 cm onder maaiveld. Dit is erg diep, waardoor grondwater hier een beperkte rol speelt. Door de toename aan verharding kan er hier echter minder water de grond in trekken om de grondwaterstand op peil te houden. Voor de toename aan afstroming door de verharding wordt conform geldende wet- en regelgeving binnen het plangebied het water opgevangen.

De kwaliteit van de bodem in de NNB zal worden aangetast, doordat er een nieuwe ontsluiting van het plangebied naar de oranjelaan wordt aangelegd binnen de NNB. De NNB op deze locaties wordt volledig herbegrensd zodat deze gebieden niet meer binnen de NNB vallen. De rondom gelegen

NNB zal in de huidige staat behouden blijven, gezien hier geen werkzaamheden plaats gaan vinden. Zo vindt er redelijkerwijs geen toename aan betreding plaats waardoor de bodem eventueel zou kunnen verdichten.

4.3.4 Rust en stilte

In de huidige situatie is het gebied erg druk, met veel betreding. Gebruikers van de serviceflat en bewoners uit de omgeving maken momenteel gebruik van de NNB voor recreatie. Daarnaast ligt er een weg door de NNB. In de huidige situatie is sprake van veel betreding en een relatief hoge geluidsbelasting voor de bossen door de kleine maaswijdte tussen de verschillende paden en wegen. In de toekomstige situatie staat de nieuwe vleugel van de serviceflat tegen de NNB aan. Het is niet geheel uit te sluiten dat hierdoor een toename aan geluid ontstaat. Gezien de huidige intensiteit van geluid en betreding zullen deze effecten beperkt blijven. Het parkeren zal in de ondergrondse garage plaatvinden, wat voor minder geluidsoverlast van verkeer zal zorgen. Daarnaast is de doelgroep gebaat bij rust en stilte, waardoor overlast door geluid ook sociaal ongewenst is. Hierdoor is verstorend geluid niet te verwachten. Desalniettemin wordt geadviseerd om maatregelen te onderzoeken om een toename aan geluid op de NNB te beperken en waar mogelijk dit te integreren in de planvorming en ontwerp.

4.3.5 Donkerte

In de huidige situatie zijn er reeds straatlantaarns aanwezig langs de Oranjelaan en Mecklenburglaan. Ook vindt in de huidige situatie beperkte uitstraling plaats vanuit bewoning in het bestaande gebouw. Hierdoor is de donkerte in het plangebied beperkt.

De nieuwe vleugel zal potentieel zorgen voor een toename van verlichting op de NNB. Om donkerte zoveel mogelijk te

behouden is het noodzakelijk verlichting gericht en uitschijnend op de bosranden, of de effecten hiervan, te vermijden. Dit kan door wijzigingen in de plaatsing, armaturen, en kleur van de verlichting. Door het verlichtingsplan en de landschappelijke inpassing te richten op het vermijden van verlichting van de bosrand kunnen negatieve effecten volledig worden voorkomen.

4.3.6 Openheid en geslotenheid

Het plangebied ligt op de grens tussen het gesloten bos en de meer open woonwijk. Er wordt een beperkte hoeveelheid NNB verwijderd om een nieuw ontsluiting van het plangebied naar de Oranjeweg aan te leggen. Door de locatie aan de bosrand zijn er reeds veel versnipperde stukken groen aanwezig door de hoge dichtheid van paden en wegen. De ontwikkeling zorgt niet voor een aantasting van de open- en geslotenheid.

4.3.7 Landschapsstructuur en belevingswaarde

De landschapsstructuur zal door de werkzaamheden niet sterk wijzigen. Het terrein behoudt zijn parkachtige structuur. Beleving van de NNB vindt hier vooral plaats door lokale bewoners. De NNB blijft toegankelijk, en de belevingswaarde wijzigt niet. Negatieve effecten op de landschapsstructuur en belevingswaarde zijn daarmee redelijkerwijs uitgesloten.

5 Kleinschalige herbegrenzing

Conform artikel 3.21 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant kan een bestemmingsplan een ontwikkeling binnen Natuur Netwerk Brabant mogelijk maken, indien:

- de aantasting van areaal Natuur Netwerk Brabant kleinschalig is;
- de ontwikkeling slechts leidt tot een beperkte aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van het Natuur Netwerk Brabant;
- de ontwikkeling leidt tot een kwalitatieve of kwantitatieve versterking van de ecologische waarden en kenmerken van het Natuur Netwerk Brabant als geheel;
- er een afweging van alternatieven heeft plaatsgevonden;
- er sprake is van een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing;
- er bij verlies van ecologische waarden en kenmerken wordt voldaan aan Artikel 3.22 Compensatie;
- op welke wijze de uitvoering en monitoring zijn verzekerd.

Bij de kleinschalige ontwikkeling vindt een beperkte aantasting van de ecologische waarden en kenmerken plaats. Deze aantasting vindt plaats in de vorm van areaalverlies. Het betreft 117 m² aan NNB binnen de plangrenzen, 204,2 m² aan NNB buiten de plangrenzen, en circa 75 m² aan NNB wat te versnipperd raakt.

5.1 Alternatievenafweging

Er is een alternatievenafweging gemaakt voor de ligging van de aanrijroute van goederen en verhuishagens. Hieruit is gebleken dat de alternatieve opritten in de toekomstige situatie niet geschikt zijn om vrachtwagens te ontvangen. De Eeckenrhode heeft een breed aanbod aan dienstverlening om zelfstandig wonen voor hoogbejaarden (gemiddelde leeftijd

88 jaar) mogelijk te maken. Hierdoor is er grote logistieke stroom van en naar het gebouw. Binnen het centrale gebouw bevinden zich de keuken, de zorg, de huismeester, de opslagplaats en de lift. Het is dus vanuit logistieke redenen noodzakelijk dat er een laad- en losplaats aanwezig is bij het centrale gebouw. De meeste van boven benoemde faciliteiten zijn ondergronds gelegen, in het souterrain.

Een goede laad-los plaats voor groot verkeer die losstaat van bewoners- en bezoekersstromen is noodzakelijk. Tevens zijn er, door het grote verloop binnen de Eeckenrhode, ongeveer 60 verhuishbewegingen per jaar. De hoofdingang is niet gemaakt op een dergelijke hoeveelheid bewegingen en ontvangst van goederen, en voor het beeld is dit ook niet gewenst. Het souterrain is daarnaast niet te bereiken via deze zijde.

De zuidingang via de Oranjelaan is niet mogelijk vanwege de aanwezigheid van terrassen welke in de toekomstige situatie tegen de bebouwing wordt ingericht. Hierdoor is geen ruimte om een goedereniging met lift te realiseren. Ook ligt de aanrijroute dan pal onder de balkons en/of aan de terrassen van de bewoners, zodat overlast zeer direct binnenkomt. De vrachtwagens moeten dan langs het terras van de tuinzaal manoeuvreren.

De noordingang vanaf de Mecklenburglaan is momenteel de ingang van vrachtwagens. Doordat daar de nieuwe vleugel wordt gerealiseerd en hier de ingang van de parkeergarage wordt geplaatst is hier ook geen ruimte voor een dergelijke ingang. Ook zou hierdoor de aanrijroute ook direct onder balkons en aan terrassen van de bewoners komen te liggen. Aan deze zijde is in overleg met de bewoners een andere route voor verkeer aangelegd, om deze route geschikt te maken voor vrachtverkeer zou zeer grote afbreuk doen aan de tuin en er zouden een flink aantal grote bomen voor moeten

Figuur 9: Locatie te realiseren aanrijroute

wijken. Ook zou een vrachtwagen aan deze zijde een groot aantal van de carports en de garages blokkeren met alle overlast en gevaarlijke situaties van dien.

Tevens is het scheiden van verkeerstromen gewenst in verband met veiligheid. Veel bewoners en bezoekers zijn kwetsbaar en slecht mobiel (gebruik van rollators, scootmobiel en rolstoelen). Door vrachtverkeer bij de hoofd- en zuidingang kunnen ongewenste, gevaarlijke situaties ontstaan. Vrachtverkeer rond deze ingangen, en in de directe nabijheid van de appartementen, zijn tevens niet gewenst vanwege de overlast.

Door bovenstaande zaken is het écht noodzakelijk dat de ontsluiting aan de achterkant komt. Deze is niet uit weelde maar uit noodzaak gekozen. Het bijkomende voordeel is dat aan deze zijde, grotendeels uit het zicht en de bewegingen van de bewoners een geschikte laad en losplaats kan worden gecreëerd voor verhuishbewegingen, afval en linnengoed, omdat hier het maaiveld laag is en een ingang aan de blinde kant van het souterrain kan worden gecreëerd.

5.2 Compensatie

Omdat er bij de ontwikkeling een verlies van areaal NNB plaatsvindt moet worden voldaan aan Artikel 3.22 Compensatie. De compensatieomvang wordt bepaald door de omvang van de vernietigde of verstoorde areaal en de ontwikkelingstijd van de aangetaste natuur.

De leeftijd van het betreffende bosgebied is circa 30 jaar, zie figuur 10. Op kaarten uit 1995 is het betreffende bosdeel al aanwezig (figuur 12). Op kaarten uit 1980 is het betreffende gebied nog niet aanwezig op de kaart (figuur 11). Hiervoor is een toeslag van 2/3 in oppervlak noodzakelijk. Dit betreft $(321,2 + 75) \times 1\frac{2}{3} = 660,4 \text{ m}^2$.

In dit geval wordt gekozen voor financiële compensatie conform Artikel 3.24. Om de kosten te dekken wordt gebruik gemaakt van een totale kostenomvang van €10,17 per m^2 . De totale kosten bedragen daarmee € 6.716,27,-.

6 Conclusie

De (roofvogel-)horst binnen het plangebied is niet gebruik door een broedvogel. Negatieve effecten zijn hiermee op voorhand uitgesloten.

Bij de ontwikkeling gaat 321,2 m^2 NNB verloren en raakt 75 m^2 ongeschikt.

- De totale financiële compensatie bedraagt €6.716,27;
- Daarnaast is het gewenst om 155,8 m^2 aan foutief begrensde NNB te herbegrenzen;
- Met betrekking tot verlichting is het noodzakelijk een verlichtingsplan op te stellen. Door de inrichting met betrekking tot locatie, armaturen en kleur dient verlichting gericht en uitstralend op de bosranden voorkomen te worden. Ook kan gewerkt worden met het plaatsen van opgaand groen om afscherming te creëren;
- Met betrekking tot geluid zullen deze effecten beperkt blijven, gezien de huidige intensiteit van geluid en betreding. Wel wordt geadviseerd om maatregelen te overwegen om een toename aan geluid op de NNB te beperken of te voorkomen.

Figuur 10: Topografische kaart circa 1980

Figuur 11: Topografische kaart circa 1995

www.bro.nl | info@bro.nl

Hoofdvestiging Boxtel

Boscheweg 107
5282 WV Boxtel
T +31 (0)411 850 400

Vestiging Amsterdam

Rijnspoorplein 38
1018 TX Amsterdam
T +31 (0)20 506 19 99

Vestiging Tegelen

Industriestraat 94
5931 PK Tegelen
T +31 (0)77 373 06 01